

71-6

FYLAKRA

(Mededelingenorgaan van het Fysisch Laboratorium)

15e jaargang nr.6

Juni 1971

Redactie : C.van der Leun (voorzitter), mej.C.E.Lagerweij,
J.H.Jasperse, J.Kerssen, M.F.Peeters,
F.van der Valk, J.B.Wouterse, J.Rol en B.van Zijl.

BIBLIOTHEEK EN HUMOR

't Is al een vertrouwd beeld: een vaste bibliothekaris, omringd door een aantal bevoegde en/of bekwame assistentes. Toch is het niet altijd zo geweest. Nog niet zo héél lang geleden was de gehele verzorging van de lab-bibliotheek toevertrouwd aan een van de promovendi. 't Was (een deel van!) z'n onderwijstaak.

De professionele aanpak - gestart bij de benoeming van de heer Verbeek - heeft duidelijke vruchten afgeworpen. Met een understatement kunnen we zeggen : niemand is ontevreden.

Er is dan ook, zo merkte een cynicus op, eigenlijk geen reden om over de bibliotheek te schrijven. Maar hij had buiten de BC gerekend. Daar moet beslist iets over worden verteld.

1. De BC.

De Instituutsraad benoemde onlangs een BC, een bibliotheek-commissie. De samenstelling van die BC kan hier nog niet worden vermeld : een van de slachtoffers is nog niet op de hoogte gesteld (dr.B.verblijft dit jaar in de V.S.).

De taak van de BC zult U hier evenmin omschreven vinden. Die taakomschrijving is namelijk een van de taken van de commissie. Maar niet de eerste!

Haar eerste activiteit is het meedenken en meepraten over de inrichting van de bibliotheek van het nieuwe lab. (Terzijde voor de bewoners van de dependances in de stad : verdieping 8 staat in de bekisting; merkwaardigerwijs is het niet geheel duidelijk of er bij de bouw gewerkt of gestaakt wordt).

Zoals elke commissie die zichzelf respecteert zal ook de BC een enquête op touw zetten. Doel: inventariseren van ideeën, wensen en eisen.

2. De enquête

Een enquête-formulier zal binnen afzienbare tijd worden toegezonden aan alle werkgroepeliders. Wie dat in deze democratische tijd precies zijn is wat moeilijk te zeggen. Mocht U, waarde lezer, zo'n formulier niet persoonlijk ontvangen - en hebt U toch waardevolle ideeën of suggesties omtrent de inrichting of organisatie van de nieuwe bibliotheek -, informeert U dan eens bij enkele van Uw collega's of zij er misschien wel een hebben ontvangen.

U komt er zo achter wie Uw werkgroepelider is; en U vindt tegelijkertijd een kanaal om Uw ideeën te spuien.

Inspraak van studentenzijde is hier - en niet slechts onder het volgende punt - uiteraard zeer gewenst. Een bibliotheek overleeft tenslotte generaties.

3. Humor

Er kan in de bibliotheek - als de assistente niet toevallig^x) telefoneert - een serene rust heersen; in het KVS-gebouw nog geaccentueerd door de tapijtvloer. Een rust die zich weerspiegelt in het waardig gedrag van de bezoekers. Elk trouw bezoeker van de bibliotheek ('k moest er jarenlang doorheen om m'n kamer te bereiken) kent die stilte, die te snijden valt - soms zelfs een weinig te ruiken.

De vraag laat zich niet ontwijken: Is al die literatuur nu werkelijk zo saai? Hoe zeldzaam is in de bibliotheek de glimlach; slechts eenmaal hoorde 'k er een lezer schaterlachen (de dader is inmiddels vertrokken; naar de industrie). Wordt het geen tijd dat we wat meer humor in onze vakliteratuur gaan doen?

Die vraag is niet nieuw. Een van de in de bibliotheek aanwezige tijdschriften kwam onlangs uit onder het thema "Science and Humor". En er is belangstelling voor ook: het betreffende nummer is herhaaldelijk zoek. De gewone vakliteratuur kent trouwens ook z'n ongewone stijl-bloempjes. Het lijkt de moeite waard ze wat uit de grauwe achtergrond te lichten.

Daartoe begint Fylakra de nieuwe rubriek "Ook uit de bibliotheek" als bladvulling en tot lering en vermaak. De oude en vertrouwde rubriek "Uit de bibliotheek" blijft bestaan voor het meer fundamentele nieuws.

Voor ongewone en/of humoristische citaten uit de vakliteratuur staat het nieuwe rubriekje open. Wilt U er aan meewerken? De redactie zal dat zeer op prijs stellen. In dat geval raadt zij U - met de vacantie in zicht -: Vlieg er eens uit met een boek van Verbeek.

C. van der Leun.

*) Er staat niet toevallig en niet toevallig niet.

OOK UIT DE BIBLIOTHEEK

Op een vroege morgen probeert Hoja van het hele bergmeer yoghurt te maken door er yoghurt-plantjes in te gooien. Een houthakker die toevallig langskomt zegt: "Dwaas, dat plan slaagt nooit!"

Hoja is even stil, strijkt langs z'n baard, en antwoordt: "Maar stel je voor dat het lukt."

(Vrij vertaald uit:
Proc. Second Conf. on Symmetry Principles).

PERSONALIA

Geboorten:

29 april 1971	Jan Lourens	zoon van de heer en mevrouw Wijngaard-te Kloese
26 mei 1971	Cornelis Hugo	zoon van de heer en mevrouw Van Huis-Fokkinga
9 juni 1971	Sander Gijsbert	zoon van de heer en mevrouw Den Hartog-Annema
9 juni 1971	Erwin Gerardus Joseph	zoon van de heer en mevrouw Daalhuisen-Van Roden

PERSONALIA (vervolg)

Nieuwe staf- en personeelsleden:

- 1 juni 1971 Drs.F.E.H.van Eijkern (FOM), wetenschappelijk medewerker bij KV -R.v.d.Graaff Laboratorium.
Drs.J.J.A.Hofmans (FOM), wetenschappelijk medewerker bij Fluctuatievervalsingen.
Drs.P.C.J.Joosen, wetenschappelijk medewerker bij Atoom- en Molecuulfysica.
Mevr.M.J.Kolev-Van Roosmalen, secretaresse bij Atoomfysica.
Drs.J.W.Maas, wetenschappelijk medewerker bij Kernfysica.
- 1 juli 1971 Mej.E.M.Bos, secretaresse bij Molecuulfysica.

Vertrokken staf- en personeelsleden:

- 15 juni 1971 Drs.J.C.van der Weerd (FOM), wetenschappelijk medewerker bij Kernfysica.
- 22 juni 1971 P.G.H.M.van Doorn, medewerker Hoofdmagazijn.
- 30 juni 1971 Drs.C.J.T.Gunsing (FOM), wetenschappelijk medewerker R.v.d.Graaff Laboratorium.
Dr.F.Driedonks, wetenschappelijk medewerker bij Fluctuatievervalsingen.
Mej.H.J.Kling, secretaresse bij Molecuulfysica.

Doctoraal examens experimentele natuurkunde:

- 10 mei 1971 Mej.A.J.van Doorn
F.E.H.van Eijkern
H.Hoogendoorn
- 7 juni 1971 C.J.T.Gunsing
J.W.Maas
A.J.L.Verhage.

NOG "EVEN" VOLHOUDEN.

Dit was de slotzin van een mededeling van de heer Wouters in het Fylakranummer van september 1963.

In deze mededeling werd verhaald, dat de algemene voorzieningen voor het grote Laboratoriumgebouw waren vastgesteld; met het plan van indeling kon worden begonnen; de aanbesteding zou voorjaar 1964 plaatsvinden en de bouw zou in 4 jaar gereed zijn.

De tijd heeft geleerd, dat toen het woordje "even" terecht tussen aanhalings- en sluittekens is gezet, omdat daardoor de betrekkelijkheid van deze voorspelling werd aangegeven.

Wij lazen dit voor U vlak voor de vakantietijd. Ook de redactie moet nog "even" volhouden. De spontaan in te zenden kopij liep terug; men "freewheelt" wat toe op de vakantie en in deze "pruimentijd" hebben wij wat gebladerd in vergeelde jaargangen.

Met de vakantie in het vooruitzicht mijmerden wij over dit artikeltje; de rekbaarheid van het woordje "even"; de prettige omstandigheid dat het nu nog maar even duurt en de huisvesting van de Fysica krijgt zijn afronding; en de betrekkelijkheid van veel (ook al zijn of lijken ze belangrijk) dingen.

Misschien is het een vakantie-tip om eens te proberen tijdens Uw vakantie de factor "tijd" ondergeschikt aan U zelf te maken. Een ieder heeft zo zijn eigen vakantie-ideeën: sommigen willen rust, anderen zoveel mogelijk weg en/of zoveel mogelijk zien. Wat de keuze ook is, het meest heerlijke lijkt het toch wel, als wij geen verplichtingen hebben, niet ergens op een bepaalde tijd behoeven te zijn; overal desgewenst de tijd voor nemen. "Even" scheren bijvoorbeeld moet dan een uurtje of zo mogen kunnen duren.

Voor degenen, die hun vakantie nog te goed hebben even volhouden; voor degenen, die de vakantie 1971 al achter de rug hebben "even" volhouden (er komt immers in 1972 weer een vakantieperiode).

M.F. Peeters.

VAN DE OVERDRACHTSVERGADERING DER LABORATORIUMRAAD d.d.28-5-'71.

Om enig misverstand te voorkomen: de overdracht zelf heeft nauwelijks enige tijd gevergd, doch kreeg alleen gestalte in de open ruimte tussen elkaar opvolgende agendapunten. Wie er deelnamen aan deze historische gebeurtenis? Namens de Laboratoriumraad Nieuwe Stijl: Bollée, Braams, Endt, Hey, Hollander, Hooyman, Van Lith, Du Pont, Rutgers, Van Rijn, Smit, Thomas, Vermeer, Wouters, Wouterse, De Wijn en Zijlstra. Samen met de hierboven onderstreepte namen zaten aan namens de Oude Laboratoriumraad : Alkemade, Blasse, Van den Brom, Denier van der Gon, Dijkerman, Van der Leun. Terwille van de continuïteit fungeerde Endt als voorzitter, Wouters als secretaris en Peeters als notulist, terwijl uw verslaggever ook de vergadering uitzat. Voor de Nieuwe Laboratoriumraad waren er nog geen vertegenwoordigers van de vakgroep Elektronica en van de studenten. Het overleg betreffende voorzitterschap, secretariaat, notulering zal plaats vinden voor de volgende vergadering.

De vacaturecommissie van de Medische/Fysiologische Fysica heeft uit een dertigtal kandidaten een selectie gemaakt voor de positie van lector bij deze vakgroep. Als meest geschikte kandidaat werd dr.Crowe naar voren gebracht. Na de uitvoerige informatie door Prof.Van der Gon verklaart de Laboratoriumraad zich accoord met de voordracht van dr.Crowe tot benoeming. De aandacht wordt gevraagd voor een studieprijz van f.10.000,- beschikbaar gesteld door de fundatie "De Vrijvrouwe van Renswoude" voor de Natuurkunde uit te keren aan een verstandige, schrandere en bekwame onderzoeker (drs.of ir.), niet ouder dan 35 jaar. Eventuele voorstellen worden gedaan via prof.Rutgers.

Studenten van het Psychologisch Instituut van de R.U.te Groningen willen graag studenten in de Natuurkunde te Utrecht betrekken bij een onderzoek naar studie-motivatie. De Laboratoriumraad staat wat huiverig tegenover dit voorstel en vindt geen aanleiding om een aanbeveling te geven. Dr.Hooyman en dr.Broeder zullen zich met deze zaak inlaten.

Uitvoerige discussie werd gewijd aan de opleiding Natuurkundige A en B, de aanstelling van leerlingen, hun toekomstperspectief en de interesse vanuit het Laboratorium in verband met de behoefte aan medewerkers op dit niveau.

Besloten wordt tot de vorming van een commissie over te gaan, die de carriérepositie van deze medewerkers (o.a. ook van H.T.S.-ers) zal bezien.

Tijdens de rondvraag kwam nogmaals de geringe deelname aan het algemene colloquium ter sprake; een goede remedie werd echter nog niet gegeven.

Tevens werd overeengekomen, dat de Nieuwe Laboratoriumraad zich zal moeten uitspreken over het handhaven van alle commissies, die indertijd zijn ingesteld, zodat de commissieleden zich met uw verslaggever kunnen afvragen: wie ben ik, dat ik dit (nog) doen moet?

H.A.Dijkerman.

NOG EENMAAL S²

² In het nummer van maart 1.1. las ik het "In Memoriam" van S². Natuurlijk spijt het mij, als één der oprichters, enigszins dat deze opheffing noodzakelijk was, anderzijds is het verheugend dat de omstandigheden zó zijn, dat S² overbodig geworden is. Hoewel ik het artikel met plezier heb gelezen, meen ik toch enige correctie te moeten laten horen.

Uit het verhaal zoals het nu is gegeven, lijkt het namelijk alsof wij destijds nogal "braaf" waren en dat was nu juist niet het geval. S² was bij de oprichting in wezen een "rebellencub"; we rebelleerden tegen het feit, dat wij, jongerejaars na-kandidaten vrijwel zonder leiding, maar bovenal zo "klein" gehouden werden; onder meer op de verplichte 5-uurs thee aan een aparte tafel moesten zitten, op colloquia achteraan zaten (behalve de meisjes, want die moesten de thee verzorgen), en bovendien geacht werden niet hun mond open te doen; dat was een aangelegenheid van de Staf en enkele ouderen. Dáár kwamen wij tegen in opstand, daarom S², waar wij het voor het zeggen hadden en waar doctorandi werden geweerd. Daarom ook wilden wij in het Laboratorium nimmer vergaderen, ook niet toen ons dat later gratis werd aangeboden. De "Staf" was niet gelukkig met de oprichting van S²; een aantal stafleden stond er gereserveerd tegenover, een enkele was uitgesproken anti,

alleen prof. Ornstein was ingenomen met het initiatief.

Vóór ons candidaatsexamen was er nooit iets voor ons georganiseerd, dus nam S2 meteen excursies ter hand; we waren wel zo "welwillend" om stafleden ook uit te nodigen, mits ze zich niet met de organisatie bemoeiden!

Oorspronkelijk was S² dus alleen een band tussen de studenten die op dat tijdstip op het lab. werkten. Later kwamen er nieuwe studenten op het lab., welke vroegen ook in S² opgenomen te worden. Toen kwam de vraag op of we een gesloten groep zouden blijven, dan wel anderen ook toelaten. Na felle discussies werd tot het laatste besloten, vandaar dat S² ook niet eerder dan toen behoefte had aan reglement en statuten. We waren niet alleen "ijverig", na iedere gewone vergadering werd, vooral in de begintijd, bridge gespeeld tot diep in de nacht soms!

Gaarne, met de meeste hoogachting,

J.G. van Cittert-Eymers.

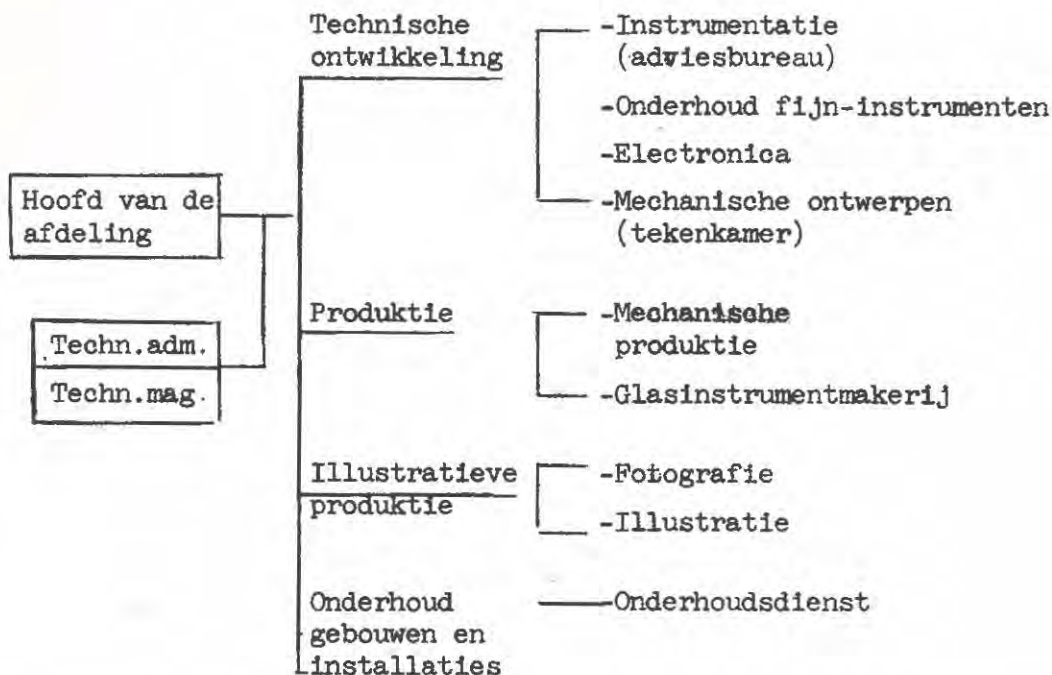
EXCURSIE C.T.R. NAAR DE FACULTEIT

WIS- EN NATUURKUNDE IN NIJMEGEN

Dinsdag 25 mei 1971 brachten de leden van de C.T.R. (Commissie Technische Referaten) een bezoek aan het Natuurkundig Laboratorium van de Universiteit in Nijmegen.

In de ruime kantine werden we welkom geheten door de Heer van Egmond (een oud bekende van het Fys. Lab. in Utrecht), die een beknopt overzicht gaf over de Universiteit en in het bijzonder over de organisatie van de technische diensten van het Natuurkundig Lab. Deze zijn daar sterk gecentraliseerd, zoals in het volgend schema tot uitdrukking komt.

TECHNISCHE DIENSTEN

De ochtend werd besteed aan het bezoeken van de diensten. Al de werkplaatsen zijn bijzonder goed ingericht, wat ook nodig is daar wij verschillende werkstukken (apparaten) hebben gezien die in deze werkplaatsen zijn vervaardigd en waarvan de normen en de kwaliteit op een hoog niveau liggen.

Na in de kantine de middagpauze nuttig te hebben besteed door het verorberen van het "menu van de dag", wat voortreffelijk smaakte, maakten wij een rondwandeling langs de maquette, monochromator en glasopstellingen, moleculaire bestelingsapparatuur en een apparaat voor het bekijken en vergelijken van foto's van de sterrenhemel.

Hieruit bleek dat de instrumentmakerijen een groot aandeel hebben gehad in de bouw van deze apparatuur.

Na wederom teruggekeerd te zijn in de kantine voor een kopje thee was de tijd van vertrek aangebroken.

Na een dankwoord werd afscheid genomen met de uitnodiging voor een tegenbezoek.

Het was een geslaagde en goed bestede dag.

B. van Zijl.

FYLAKONfidenties

De jaarlijkse Fylakon-voetbalwedstrijden konden helaas op 28 mei geen doorgang vinden wegens de zeer slechte terreinen en weersomstandigheden. Het plan is om deze wedstrijden nu in september a.s. te doen plaatsvinden.

Een ander evenement dat moest worden afgelast, was het toep- en klaverjastoernooi op 8 juni: Er hadden zich welgeteld 6 klaverjassers en 2 toepers opgegeven !

G.A. Hokken, secretaris Fylakon.

DANKBETUIGINGEN

Wil en Ferdi Plompen zeggen u hartelijk dank voor de blijken van belangstelling die zij bij hun huwelijk van u mochten ontvangen.

Thijs Nooteboom en Lieneke Nooteboom-Kronemeijer zeggen Fylakon heel hartelijk dank voor haar bijdrage aan de feestelijkheid van hun trouwdag.

MEDEDELING

Bij het ter perse gaan van de Fylakra ontvingen wij nog het bericht dat dr.G.J.Hooyman is benoemd tot lector voor de Sub-faculteit der Wis-, Natuur- en Sterrekunde.

Wij wensen de heer Hooyman van harte geluk met deze benoeming.

De redactie.

PROMOTIE R.G.R. ENGMANN

Op dinsdag 29 juni promoveert Rolf Engmann. Ondanks het primair kernfysische onderwerp van zijn proefschrift heeft Rolf een technische loopbaan achter de rug. Dankzij zijn Delftse opleiding heeft hij na zijn promotie een dubbele titel, die zijn technische aspecten levenslang zal etaleren. Twee jaar kristallografisch werk aan de andere kant van de grote plas wijst ook al in die richting. Dat zijn Haarlemse HBS-opleiding enige frustratie heeft nagelaten, bewijst zijn oorlogsverklaring aan het (potjes-)latijn in stelling 15.

Zijn eerste poging om "normale" kernfysica te gaan bedrijven - zomer 1966 - werd door het lab al als een ongepaste vrijpostigheid beschouwd, en snel de kop ingedrukt.

De CDC-computer, die eind 1966 bij KV in de Bijlhouwerstraat arriveerde, heeft drie jaar lang volledig beslag op hem gelegd, maar hem dan ook al haar geheimen dusdanig prijsgegeven, dat men de toekomst van de CDC zonder Rolf met enige huivering tegemoet ziet.

Hij was in feite ook de eerste die fortram "sprak" in de geheel met algol vertrouwde omgeving van KV. Wellicht met enig leedvermaak kan hij nu ervaren dat de gehele werkgroep geleidelijk wordt herschoold in de fortram-richting.

Met de CDC en de helft van KV verhuisde Rolf naar de Uithof, waar hij twee jaar geleden, enigszins onwennig tegenover een relatief zo overzichtelijk apparaat als de tandemgenerator, dan eindelijk aan de werkelijke kernfysica kon beginnen. Zijn thans verschenen proefschrift, dat zelfs binnen een week tijds reeds een tweede druk beleefde, was het tastbaar resultaat.

Terwijl hij er niet toe overgehaald kon worden zich in de locale sfeer van meer dan een uiterst simpel tweewielig voertuig te bedienen - zeer zeldzaam in deze werkgroep - was hij toch sterk internationaal georiënteerd. Zijn Pittsburger periode wijst al in die richting, maar ook op eigen terrein was hij voortdurend door vreemdelingen omgeven, weleens tot misnoegen van zich op het tweede plan gedrongen voelende junioren. Als medeauteurs van zijn artikelen vindt men dan ook Brendolini en Signorini uit Padua, en Mauritzson uit Lund.

Helaas ziet het er naar uit, dat Rolfs promotie alweer zijn laatste kernfysische daad zal zijn. Zijn toekomst ligt weer bij het rekentuig en weer bij technici, namelijk bij de computerafdeling van de T.H.Twente. Dat aan deze keuze enige zakelijke berekening ten grondslag ligt, wordt door zijn 13e stelling onthuld.

De werkgroep wenst Rolf, zijn vrouw en zoon, en binnenkort zijn tweede telg, alle denkbare voorspoed.

W.Bruynesteyn.

-o-o-o-o-

OOK UIT DE BIBLIOTHEEK

One night Hoja woke his wife in a great state of excitement. "Quick!" said he. "Give me my spectacles before I awake". She handed them to him, but asked the reason for his agitation.

" I am having a beautiful dream", he answered, "but there are one or two things in it I cannot make out very clearly".

(Proc.2nd Conf.on Symmetry Principles)

-o-o-o-o-

AANTEKENINGEN

-106-

OPMERKINGEN

PROMOTIE-ENQUETE

Eind mei dit jaar is een verslag verschenen van een enquête gehouden onder promovendi en gepromoveerden.

Dit onderzoek werd gefinitieerd door een paar leden van de werkgroep Medische Fysica. Gezien het grote belang van een dergelijk onderzoek om inzicht te verkrijgen over gedachten die er leven onder promovendi en gepromoveerden in het gehele Fysisch Laboratorium aangaande promotieduur, planning en begeleiding, motivering, onderwijs- en andere neventaken, werd de oorspronkelijke commissie uitgeberid met een paar leden van de Stafraad. Alle promovendi (51) en 18 gepromoveerden (niet "ouder" dan twee jaar) werden mondeling geënquêteerd aan de hand van een reeds toegezonden vragenlijst.

Het is onmogelijk in een kort verslag alle verkregen gegevens samen te vatten, daarom volgt hier een bloemlezing van de belangrijkste punten. Belangstellenden, die géén exemplaar ontvingen, kunnen dit aanvragen bij Dr.H.A. Dijkerman,

Verheugend is te lezen dat tweederde van de 69 geënquêteerden hun promotieonderzoek motiveerden vanuit interesse in wetenschappelijk onderzoek; de helft hiervan kwam daartoe via klein of groot onderzoek. Een saillant punt is dat 25% toegeeft door een promotieonderzoek de militaire dienst te willen ontlopen!

De gemiddelde promotieduur is hoog, indien als maatstaf wordt gehanteerd het huidige aanstellingsbeleid (2 x 2 jaar) of de duur van promotieustel van militaire dienst (3 jaar), nl. bruto 6 jaar. Daarbij moet worden opgemerkt dat de gemiddelde promovendus (uitgezonderd in de Plasmafysica) slechts 56% van zijn tijd aan onderzoek kan geven (gewenste tijd: 71%). Hierin blijkt echter niet begrepen 12% gemiddeld aan begeleiding van studenten. Onderwijs en andere taken consumeren gemiddeld 32%. Plasmafysici kunnen 88% van hun tijd aan onderzoek geven; zij hebben géén onderwijstaak. Zij vormen een aparte categorie en worden in het rapport afzonderlijk besproken. De spreiding in de bovengenoemde percentages voor niet-plasmafysici zijn zeer groot. Promovendi in de Technische en Medische Fysica zijn het zwaarst belast met neventaken, respectievelijk 67 en 51%, in de Kernfysica het minst: 30%.

Een interessant gebied is de gemiddelde netto promotieduur in uren: 8300 (nog geen jaar, 24 uur per dag). Rekenend met ruim 2000 werkuren per jaar komt men zo tot een netto promotietijd van 4 jaar. Het zou mijns inziens best in 3 jaar kunnen als er meer uren per week zou worden gewerkt; dit blijkt gemiddeld aan de lage kant: $(48+7)\%$.

Planning en begeleiding van de onderzoeken blijken niet altijd even goed. Van ruim de helft van de onderzoeken was geen globale omschrijving aanwezig bij de aanvang. In 26 gevallen was er zelfs na 4 jaar géén gedetailleerde omschrijving, terwijl 6 van de 18 doctores pas na hun promotie het werk konden omschrijven! Er is een duidelijke wens naar betere planning door groep en promotor.

De contacten met de promotor worden gemiddeld wel als voldoende ervaren, één krijgt daarvoor een (lichte) onvoldoende.

Er is een duidelijke wens tot verkleining van de onderwijs-taak van gemiddeld 20 naar 12%. De tijd besteed aan begeleiding van studenten (12%) wordt als juist ervaren.

Positief staan de geënquêteerden tegenover periodieke verslaggeving van de vorderingen van het onderzoek en evaluatie door promotor en werkgroep, liefst nog aangevuld met deskundigen "van buiten". Dit past in het nu door de Laboratoriumraad voorgestelde beleid. De uitvoering hiervan is nog niet geheel duidelijk.

Ten gevolge van het kleine aantal geïnterviewden is een compacte presentatie moeilijk te realiseren. Het rapport telt maar liefst 30 pagina's.

G. van Middelkoop.

GUIDO CHILOSI VERONGELUKT

Guido Chilosì - een regelmatige bezoeker van de afdeling Kernfysica en bevriend met velen in dit Laboratorium - is in zijn geliefde bergen nabij Cortina d'Ampezzo bij een ongeval om het leven gekomen. Hij zal door velen gemist worden.

17 juni 1971.

F. van der Valk.

J.G.VAN DER BAAN PROMOVEERT

Op 7 juli aanstaande zal Johan van der Baan promoveren als vijfde in een serie van zes kernfysici, die de vakgroep KV deze zomer hoopt af te leveren aan de maatschappij.

Een deel van zijn onderzoek heeft betrekking op reacties met isotopen van Neodymium, hetgeen bepaald buiten de Utrechtse routine ligt. Dit werk werd uitgevoerd in Risø, Denemarken, waar hij tevens ervaring opdeed met de tandem Van de Graaff versneller. Zijn belevenissen in Risø onttrekken zich grotendeels aan onze waarnemingen, maar in ieder geval heeft hij er een mondje Deens en een open haard aan overgehouden.

Voor het (d,p)werk aan zwavelisotopen in het Robert van de Graaff Laboratorium verlenen wij hem de prijs voor de promovendus met de meeste "pech" vanwege zijn voortdurende strijd met slechtwerkende apparatuur. De moeilijkheden zijn overwonnen dankzij zijn doorzettingsvermogen en het meeleven van zijn vrouw Jenny, die er niet voor terugdeinst om het experiment te bewaken als Johan na een doorwaakte nacht aan de machine van zijn verdiende rust geniet. Dat zij alleen de simpele handelingen kent, zoals bijregeling van de belt charge, doet aan deze innige samenwerking niets af. Tevens zorgt zij voor de proviandering; zo troffen wij Johan op een avond aan terwijl hij juist een verse pannenkoek nuttigde. Dat bij dit alles de hobbies wel in het gedrang zijn gekomen bewijzen twee luidsprekerboxen die al meer dan een jaar in statu nascendi op een kast in zijn kamer staan.

Behalve met zijn echtgenote heeft hij nauw samengewerkt met een aantal buitenlandse gasten, zoals Piotr Decowski, Henri Leighton, Samiha Reda en Bruno Sikora. Zijn proefschrift toont aan waartoe vreedzame internationale samenwerking kan leiden.

De toekomst van de jonge doctor is op dit moment nog onzeker; hij zoekt het ondermeer in computers en heeft enkele aanbiedingen in beraad. Wij wensen hem sterkte toe bij zijn keuze en een goede toekomst voor zijn gezin.

R.Engmann.

PROMOTIE W. BRUYNESTEYN

Op 30 juni aanstaande zal, na een lange onderbreking, weer een in het Nederlands geschreven proefschrift door een KV-lid worden verdedigd. Daarmee benadrukt de auteur, Wim Bruynesteyn, tot op de dag van zijn vertrek zijn opvallende persoonlijkheid.

De splitsing van de werkgroep gedurende drie jaar in een Bijlhouwerstraat- en een Tandemafdeling heeft een zekere vervreemding van de twee groepen medewerkers tot gevolg gehad. Deze quasi-necrologie van mijn collega, die dezelfde kern tot schietschijf koos zonder dat wij het van elkaar wisten, is tevens een - wat late - kernismaking. Men moge gissen naar de intenties van Fylakra's hoofdredacteur!

Wim's profiel heb ik voornamelijk gebaseerd op materiaal, opgetekend uit de mond van zijn kamergenoot Cees Alderliesten, die dit jaar ook nog wel de kolommen van Fylakra zal halen.

Degenen die met Wim hebben samengewerkt als collega, junior of practisant zullen zijn hoge stiptheidseisen wel eens hebben opgemerkt of ondergaan. Het spreekt haast vanzelf, dat iemand met zo'n karakter, en bovendien reeds een respectabel aantal dienstjaren legerofficier, het zichzelf evenmin gemakkelijk maakt. Het feit, dat hij zijn dissertatie zelf heeft getypt en van (gesigneerde!) tekeningen voorzien, kan zowel worden uitgelegd als een logisch uitvloeisel van de door hem gevolgde werkwijze als een gebrek aan vertrouwen in reproduce-rende media.

Het is bij nader inzien niet verwonderlijk, dat zijn liefhebberijen zich bewegen op het gebied van het onvolmaakte. Er schijnen in de jaren direct na de Japanse capitulatie in Indonesië postzegels te zijn gedrukt, welke de doorsnede bureau-craat een hartzwakte bezorgden. Wim heeft zich met dezelfde overgave, waarmee hij de drukfout in z'n belastingaanslag zou corrigeren, geworpen op de warwinkel van cirkelvormige of elliptisch getande misdrukken of welke andere slordigheden men zich in ons Indië in die jaren permitteerde. Zijn neiging tot polariseren bepaalde ook zijn verhouding tot de werkgroep, waar hij vooral bekendheid genoot als de man van de lange meet-tijden, de duizenden meetpunten en een record X-8 productie.

Zijn vertrek uit KV betekent nog niet het afscheid van het Fysisch Laboratorium. Vele studenten van het practicum Hoofdvak Natuurkunde zullen nog van zijn didactische kwaliteiten kunnen profiteren. Wij wensen daarbij de man, die de "koppighedsfactor" in de fysica introduceerde, veel succes met zijn bijdrage aan het systeem, dat poogt een gaaf product aan de maatschappij af te leveren.

J.G. van der Baan.

PROMOTIE H. M. FIJNAUT

Op de eerste zomerdag van het jaar 1971 hoopt Harry Fynaut geboren te Heythuysen met de hulp van twee paranimfen zijn proefschrift, getiteld: "Noise and modulation experiments on cathodoluminescence", met succes in het openbaar te verdedigen. Als promotor zal prof.dr. C.Th.J. Alkemade optreden, bijgestaan door dr.R.J.J. Zijlstra. Als oud-correspondent van Fylakra werd me vriendelijk verzocht voor deze gelegenheid iets te publiceren. Omdat Harry sinds 1 januari 1971 verbonden is aan het Van 't Hoff Laboratorium, heb ik het gesprek met hem gehouden in de omgeving van het Biltse Meertje, waar hij elke zaterdagochtend zijn conditie op peil tracht te houden. Hieronder enkele details uit ons onderhoud.

- G: Je hebt de afgelopen jaren een aantal sportonderscheidingen verworven, onder andere het zilveren kruis van Dick. Komen deze bij de aanstaande plechtigheid niet uitstekend van pas?
- R: Volgens John Rennis mag je dergelijke decoraties bij een promotie niet omhangen, het geheel eigen cachet van de plechtigheid zou er door kunnen worden aangetast.
- G: Gezien je promotieduur wekt het enige verwondering, waarom je de promotieduur laat samenvallen met de langste dag.
- R: (Hijgend na een tussensprintje). Het was de allerlaatste kans om Jan Siegenbeek voor te blijven.
- G: Je boekje wijkt enigszins af van de conventionele edities. Waaruit bestaan de grootste afwijkingen?

- R: Wel, de twee belangrijkste afwijkingen zijn het formaat en de prijs. Het formaat is kwarto en de nettoprijs (ca.f.400,-) een kwart van het gebruikelijke bruto.
- G: Mik je door de laatste stelling op een gratis abonnement op de Consumentengids?
- R: Het zou erg gemakkelijk zijn met het oog op mijn komende verhuizing, waardoor inzage in deze gids bij buurman-correspondent moeilijk wordt.
- G: Wat zijn je reacties op het onlangs uitgekomen promotierapport?
- R: (Aan de rekstok). Het meest opvallende, in dit overigens goede rapport, vind ik de tijdsindeling van de ondervraagden op blz.12. Daaruit blijkt dat de tijd, die de huidige promovendi aan onderzoek beschikbaar hebben reeds 20% minder is, vergeleken met hun directe voorgangers. Zonder ingrijpen zal deze tendens zich gezien de onderwijsintensivering voortzetten, zodat bij vasthouden aan een gemiddelde netto promotieduur van 8300 uur de situatie uit maatschappelijk oogpunt gezien alarmerend wordt. Verder wil ik opmerken, dat de mediane promotieduur, volgens dit rapport, nauwelijks is gewijzigd vergeleken met de duur gegeven in het rapport Broeder, nu 3 jaar geleden. Het verdient dus aanbeveling om in de Instituutsraad serieuze aandacht aan dit rapport te besteden.
- G: Je hebt deel uitgemaakt van de Structuurcommissie. Wat verwacht je van de nieuwe structuur?
- R: (Dribbelend, zo nu en dan een sprongetje). Ik hoop, dat collegialiteit wordt vervangen door rationaliteit, waartussen geen tegenstelling behoeft te bestaan, en dat er veel meer informatie naar buiten zal zijn. Laten we nog even afwachten of het lukt.
- G: Hoe staat het met de secundaire arbeidsvoorwaarden bij je tegenwoordige werkgever?
- R: Beter dan voorheen; ik was in tijdelijke dienst bij de FOM, nu heb ik een tijdelijke aanstelling bij Curatoren.
- G: Tot slot wil ik graag van je weten wat de overeenkomsten en de verschillen zijn tussen een zeepbel en een luchtkasteel?
- R: Over beide kun je veel praten, maar een zeepbel kun je bovendien meten.
- Bij het afscheid verzekerde Harry mij, dat een bok springen veel meer inspanning kost dan een bok schieten.

Th.Kleinpenning.

F. STECHER-RASMUSSEN PROMOVEERT

In verband met de aanstaande promotie van Finn Stecher-Rasmussen (5 juli aanstaande) volgt hier een bericht uit de periferie: In Petten (N.H.) werkt al geruime tijd een tiental mensen (een FOM-RCN werkgroep) om moeder Natuur met behulp van thermische neutronen enige kerngeheimen te ontfutselen. Hoogtepunten in het onderzoek zijn het met 99,9% zekerheid toekennen van spins. Nu Finn het toelaatbare aantal spintoekenningen ruimschoots heeft overtroffen zal hij noodgedwongen, een doctorandus doet ook graag nog wat, tot doctor moeten promoveren.

Een gericht onderzoek staat dikwijls in verband met tradities en werkzaamheden van onderzoekcentra, die nog verder in de periferie liggen. Vanuit deze buitenlandse reactorcentra stromen vaak allerlei ideeën, gewoonten en interessante voorwerpen binnen. Hierbij is Finn verantwoordelijk voor de Deense bijdragen. Ten behoeve van onze bespiegelingen zijn zo reeds 70 Deense cobalt-ijzer reflectoren in gebruik genomen.

Om een nog duidelijker beeld van Finn (welbekend aan de trouwe bezoekers van de kernfysische seminaria) te geven zou de lakonieke wijze, waarop hij zich opstelt, dienen te worden beschreven. Vanaf het eerste ontwerpstadium en de latere verwezenlijking van zijn concepten in beton en staal, tot het meetwerk en de analyse van de meetgegevens, vindt men Finn steeds op zijn gemak. Vaak met de pijp in de mond, meestal het smörgassbröd (een Deense lekkernij) in de buurt, maar altijd met het einddoel in het hoofd. Deze kalmte gaat gepaard met een groot vermogen tot communicatie, zoals blijkt uit zijn perfecte beheersing van de Westeuropese talen als: Deens, Zweeds, Noors, Nederlands, Engels, Italiaans, Frans en Duits.

Wij, in Petten, hopen dat Finn zijn driejarig verblijf alhier voor lange tijd zal verlengen, zodat wij verder kunnen steunen op zijn vriendschap, oordeel en werkkracht.

K. Abrahams.

A.M.F. Op den Kamp.

J. SIEGENBEEK PROMOVEERT

In december 1965 werd de afdeling Medische/Fysiologische Fysica verrijkt met een Leenaar. Na een kortstondig verblijf in de Bijlhouwerstraat verdween hij naar de Fysiologie (Vondellaan 24), waar hij verschillende lokaliteiten heeft bewoond. Ook daar kon hij niet vinden wat hij wilde. De Universiteitswerkplaats bracht tenslotte uitkomst. Al communicerend had hij spoedig een mooie ruimte met alles wat daar bijhoort. Daar had hij de mogelijkheid om ongestoord en ontstoord, trillingsvrij en trilvrij zijn experimenten te verrichten.

Ondanks dit geïsoleerd verblijf in duistere gewelven bleef de communicatie met de basiskern op het Kanaleneiland van dien aard dat daar iedereen verheugd opkeek, als de opgewekte tred de komst van Jan aankondigde. Was zijn aanwezigheid nog niet voor iedereen merkbaar, dan wist hij dit evenwel te verhelpen door de gang op een hoogst artistieke wijze aan te kleden met u.v.-papier en slingers.

Naast deze communicatie op macroschaal was Jan eveneens duidelijk geïnteresseerd in communicatie op microschaal. Monolagen van kippedarm-epitheel en zelfs de menselijke huid werden door Jan "geprikkeld" hun geheimen prijs te geven. Geheimen die Jan nu, vervat in zijn proefschrift getiteld: "Cell communication in epithelial systems", aan de buitenwereld kenbaar maakt op 23 juni te 16.15 uur. Voor die dag, voor dat uur, wensen wij Jan een maximale communicatie toe.

Wanneer de promotie van Jan volgens zijn begrippen goed aan zijn doel zou beantwoorden, kunnen wij ons voorstellen dat hij gaarne zou willen discussiëren over zijn stelling nr. 11: Bij zijn dikwijls te enthousiast aanschaffingsbeleid etaleert de wetenschappelijke onderzoeker vaak de manieren van een spijzieke huishoudster, daarbij menigmaal geholpen door overheid en handel.

Is Jan hiermee gekenmerkt of is dit alleen een poging tot communicatie?

Vaarwel Jan, Amsterdam wacht een nieuwe heer.

J.S. du Pont
G. van Venrooij
W. Hax.

KLEIN JOURNAAL

Juni

- 22 Promotie drs.H.M.Fijnaut : Noise and modulation experiments on cathode luminescence.
Plaats en tijd: Academiegebouw, Domplein 29. 16.15 u.
- 23 Promotie drs.J.Siegenbeek van Heukelom :
Cell communication in epithelial systems.
Plaats en tijd: Academiegebouw, Domplein 29. 16.15 u.
- 24 Seminarium Vaste Stof : drs.J.S.W.de Boer :
Intrinsieke oppervlakte toestanden van rutiel.
Plaats en tijd: Lab.voor Kernfysica/Vaste Stof,
zaal 260(2e verdieping). 16.45 u.
- 29 Promotie ir.R.G.R.Engmann : Measurements of
nuclear lifetimes and gammaray branchings in
some Sd shell nuclei.
Plaats en tijd: Academiegebouw, Domplein 29. 14.45 u.
- 30 Promotie drs.W.Bruunesteyn : Elastische protonen-
verstrooiing aan ³⁴S en ³⁵Cl.
Plaats en tijd: Academiegebouw, Domplein 29. 14.45 u.

Juli

5

- Promotie ir.F.Stecher-Rasmussen : Circular
polarization of gammarays from capture of polarized
thermal neutrons.
Plaats en tijd: A ademiegebouw, Domplein 29. 16.00 u.
- 7 Promotie drs.J.G.van der Baan : Investigation
of the ^{33,34}S(d,p) ^{34,35}S reaction and deuteron
elastic scattering on the even Neodymium isotopes.
Plaats en tijd: Academiegebouw, Domplein 29. 14.45 u.

NIEUWS VAN ELEKTRONICA

(waar het monster van Log Neg weer de kop opsteekt)

- De klok: normaal. We kunnen de verleiding niet weerstaan er even bij te vertellen dat de drift $+ 1.10^{-12}$ per dag is. Dat is eigenlijk niet zo erg normaal, weet U.
- Magazijn: aan de nieuwe catalogus wordt naarstig gewerkt, maar het is een ontzettende klus die er maar niet zo-even tussendoorgedraaid wordt! Verschenen zijn voorts speciale montagebeugels voor trafo-C-kernen.
- Service: de custom-programmable ROM type IM5600 van Intersil, die 32 words ad 8 bits kan omvatten, kunnen wij thans met behulp van een speciaal daarvoor gebouwde pulsgenerator voor U programmeren tot compiler tussen twee willekeurige codes. Prijsvraag: herschrijf deze zin in onzer moers taal.
- De polderbewoners worden er nog eens op gewezen dat voor hen de reparaties verricht worden ter ELADEP, KVS kamer 028, comité van ontvangst: Eleveld, H & Gerrits, Th. Voorkom node-loze transporten, de rommel wordt er nooit beter van!
- Bij het verstrekken van opdrachten kunt U met vrucht gebruik maken van onze nieuwe speciale verzoekbladen. Deze zijn niet per sé voorgeschreven, maar wel nuttig. Kamer 412 heeft ze.
- Productie: enkele voedingsontwerpen voor talrijke Pr.Bijv.-instrumenten die op batterijen liepen; een 5 kV 40 mA voeder voor een iongetterpomp voor VSt.

Onze momentele wachttijd bedraagt ca.6 maanden. Daarna vangt de bouwtijd aan. Nieuwe Besteller: U moet van goeden huize komen om ons ervan te overtuigen dat Uw urgentie vóór-gaat op andermans anciënniteit. Uw enige hope zij de inschik-kelijkheid van die ander. Bijtijds plannen en bestellen IS noodzakelijk! Natuurlijk bestaat er het begrip 'klusje', maar willen wij ooit merkbaar inlopen, dan zullen we dit stroef dienen te hanteren.

- En we maken géén netspanningsverdeeldozen meer. De spullen kunt U er voor krijgen, en het schema
- Onze afdeling vraagt zich af hoévél we eigenlijk afdelen.

G.J.Komen.

